

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-107(22)/10/11/KW

Warszawa, dn. 8 lutego 2011 r.

DECYZJA DNR-1/13/2011

I Na podstawie art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b oraz pkt 2 lit. c, w związku z art. 11 ust. 1, art. 5 ust. 1, art. 4 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 3 oraz art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz z 2009 r. Nr 20, poz. 106 i Nr 18, poz. 97), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa gum kopiących, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że gumy kopiące, ze względu na emitowanie prądu elektrycznego o przekroczonej dopuszczalnej wartości parametrów: maksymalnego napięcia zmiennego, prądu i ładunku; możliwość dotknięcia części czynnych podczas użytkowania produktu, jak również brak informacji i ostrzeżeń niezbędnych do bezpiecznego użytkowania oraz nazwy przedsiębiorcy odpowiedzialnego za prowadzenie produktu na rynek, nie są bezpieczne i:

1) w przypadku egzemplarzy gum kopiących, które nie zostały wprowadzone na rynek – zakazuje przedsiębiorcy Przemysławowi Dudkowi, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U. BARTEX – POL w Opolu wprowadzania tych produktów na rynek i nakazuje podjęcie czynności niezbędnych do zapewnienia przestrzegania tego zakazu;

2) w przypadku gum kopiących wprowadzonych na rynek - nakazuje przedsiębiorcy Przemysławowi Dudkowi, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U. BARTEX – POL w Opolu ostrzeżenie konsumentów o zagrożeniu stwarzanym przez te produkty; ostrzeżenie powinno mieć formę ogłoszenia wielkości co najmniej 7 cm x 7 cm, opublikowanego w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim w trzech kolejnych wydaniach gazety i

zawierać dokładny opis zagrożenia powodowanego przez produkty, charakterystykę partii produktów, które nie są bezpieczne oraz wskazanie przedziału czasowego, w którym były one sprzedawane.

II Na podstawie art. 24 ust. 12 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz z 2009 r. Nr 20, poz. 106 i z 2009 r. Nr 18, poz. 97) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązuje przedsiębiorcę Przemysława Dudka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U. BARTEX – POL w Opolu do przekazania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dowodów wykonania decyzji - w zakresie pkt I w terminie 14 dni od dnia wykonania pkt I niniejszej decyzji, przy czym w zakresie obowiązku dotyczącego ostrzeżenia konsumentów - kopie ogłoszeń należy przekazać Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia ostatniej publikacji.

III Na podstawie art. 24 ust. 11 w zw. z art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz z 2009 r. Nr 20, poz. 106 i z 2009 r. Nr 18, poz. 97) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nadaje niniejszej decyzji w zakresie pkt I rygor natychmiastowej wykonalności.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 5 lipca 2010 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „Prezes UOKiK”) protokół wraz z aktami kontroli dotyczącymi gum kopiących, wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorcę Przemysława Dudka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U. BARTEX – POL w Opolu.

Gumy kopiące stanowią imitację opakowania gum do żucia z wysuniętym z niego listkiem imitującym pojedyncze opakowanie gumy. Na przodzie opakowania znajdują się

napisy w kolorze czerwonym „SHOCK Chewing Gum” oraz biały napis na tle zielonej strzałki „PULL HERE”. Na bocznej ścianie opakowania umieszczone jest ostrzeżenie w języku angielskim: “WARNING: USE AT YOUR OWN RISK NOT RECOMMENDED FOR CHILDREN UNDER 14 YEARS OLD, ADULTS OVER 50 YEARS OLD OR PERSONS UNDER ANY MEDICAL CONDITIONS” oraz kod EAN. Produkty są zapakowane w opakowanie typu „blister”. Na podkładce kartonowej w kolorze czarnym z ilustracją przedstawiającą wybuch zamieszczone są następujące informacje: „SHOCK CHEWING GUM”, „Made in China” oraz w/w ostrzeżenie w języku angielskim.

W związku ze skargą konsumenta, z której wynikało prawdopodobieństwo, że gumy kopiające nie spełniają wymagań bezpieczeństwa, inspektorzy reprezentujący Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej przeprowadzili kontrolę przedsiębiorcy Agnieszki Honkisz, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą F.H. PROFIT w Koleczkowie, podczas której - w oparciu o wymagania określone w ustawie o ogólnym bezpieczeństwie produktów - poddali ocenie organoleptycznej 2 sztuki gum kopiających. Badania organoleptyczne produktu wykazały, że po chwyceniu palcami wystającego listka i próbie wyciągnięcia go z opakowania użytkownik jest rażony prądem elektrycznym. Wygląd opakowania ani listka gumy nie wskazuje jednak na rozrywkowy charakter produktu, a do produktu nie dołączono ostrzeżeń w języku polskim. Nie zamieszczono również nazwy i adresu przedsiębiorcy odpowiedzialnego za wprowadzenie produktu na polski rynek.

Mając na uwadze właściwość produktu polegającą na emitowaniu prądu elektrycznego przez wysunięty listek, inspektorzy reprezentujący Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej przekazali gumę kopiającą do Instytutu Elektrotechniki Oddział w Gdańsku w celu przeprowadzenia badań laboratoryjnych pod względem zgodności z wymaganiami określonymi w rozdziale 8 „Ochrona przed dostępem do części czynnych” normy PN – EN 60335 – 1 : 2004 „Elektryczny sprzęt do użytku domowego i podobnego. Bezpieczeństwo użytkowania – Część I: Wymagania ogólne”. Badania wykazały, że podczas normalnego użytkowania istnieje możliwość dotknięcia części czynnych produktu, co narusza pkt 8.1.1 i pkt 8.1.2 powyższej normy. W gumie została przekroczona dopuszczalna wartość maksymalnego napięcia zmiennego (w toku badań stwierdzono $939\text{ V} \pm 2\text{ V}$, podczas gdy zgodnie z wymaganiami normy PN – EN 60335 – 1 : 2004 napięcie nie powinno przekraczać wartości 42,4 V dla prądu zmiennego) oraz wartość dopuszczalna prądu (w gumie kopiającej wartość ta wynosi $6,18 \pm 0,04\text{ mA}$, a zgodnie z normą maksymalna wartość prądu nie powinna przekraczać 0,7 mA dla prądu zmiennego), co narusza wymagania określone w pkt 8.1.4 powyższej normy. Pkt 8.1.4 normy PN – EN

60335 – 1 : 2004 przewiduje również, że dla napięć o maksymalnej wartości powyżej 450 V do wartości 15kV wartości ładunku nie powinna przekraczać 45 μC . Tymczasem, jak wykazały badania laboratoryjne gumy kopiającej, wyliczona wartość ładunku wynosi $9,184 \pm 0,04 \mu\text{C}$, a okres impulsu ładunkowego wynosi 6,453 ms, co oznacza, że wartość dopuszczalna zostanie przekroczona po czasie ok. 32 ms (protokół z przeprowadzonych badań z dnia 18 czerwca 2010 r.).

W związku z tym, że przedsiębiorca, od którego kontrolowana zakupiła gumy kopiające, tj. Przemysław Dudek, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą F.H. U. BARTEX – POL w Opolu, nie podjął pisma, w którym inspektorzy reprezentujący Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej wezwali go do przekazania dokumentów pozwalających na ustalenie podmiotu odpowiedzialnego za wprowadzenie tych produktów na rynek, pismem z dnia 16 lipca 2010 r. Prezes UOKiK zwrócił się do Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z prośbą o przeprowadzenie kontroli u tego przedsiębiorcy.

W odpowiedzi na powyższe, pismem z dnia 4 sierpnia 2010 r., Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej poinformował Prezesa UOKiK o braku możliwości przeprowadzenia powyższej kontroli. Inspektorzy ustalili, że pomimo braku jakiegokolwiek adnotacji w ewidencji działalności gospodarczej, przedsiębiorca od roku nie prowadzi działalności gospodarczej pod wskazanym adresem i nie odbiera korespondencji.

W związku z tym, że inspektorzy Inspekcji Handlowej ustalili, że Przemysław Dudek jest zameldowany w Bytomiu, Prezes UOKiK zwrócił się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z wnioskiem o udostępnienie danych ze zbioru PESEL.

Po uzyskaniu wypisu potwierdzającego adres stałego zameldowania przedsiębiorcy, zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), pismem z dnia 22 września 2010 r., Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę Przemysława Dudka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U. BARTEX – POL w Opolu (stronę postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa gum kopiających wyznaczając temu przedsiębiorcy termin 14 dni na zapoznanie się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Jednocześnie Prezes UOKiK zwrócił się do tego przedsiębiorcy o przekazanie dowodów zakupu gum kopiających oraz listy dystrybutorów, którym sprzedał te produkty wraz z fakturami potwierdzającymi te transakcje.

Powyższe pismo nie zostało podjęte przez adresata i zostało zwrócone do UOKiK. Na kopercie umieszczono odcisk pieczętka z datą 28 września 2010 r. z adnotacją listonosza: „AWIZO – nie zastałem Bytom 16”, „awizowano powtórnie” z dnia 5 października 2010 r.” oraz adnotacją: „Nie podjęto w terminie” z dnia 13 października 2010 r. W związku z powyższym spełnione zostały przesłanki domniemania doręczenia określone w art. 44 k.p.a. i doręczenie uznano za dokonane w dniu 12 października 2010 r.

Pomimo skorzystania z instytucji doręczenia zastępczego Prezes UOKiK zdecydował się na podjęcie próby ustalenia, czy strona postępowania przebywa pod adresem stałego zameldowania, a także czy rzeczywiście występuje w obrocie gospodarczym. Pismem z dnia 26 października 2010 r. Prezes UOKiK zwrócił się do Departamentu Polityki Celnej Ministerstwa Finansów o informacje, które pomogłyby w ustaleniu roli strony postępowania w procesie wprowadzania na rynek gum kopiających, w szczególności – czy strona postępowania była importerem tych produktów. Ponadto, pismem z dnia 27 października 2010 r. Prezes UOKiK zwrócił się do Policji w Bytomiu z prośbą o sprawdzenie, czy strona postępowania przebywa w swoim mieszkaniu. Jednocześnie, na podstawie art. 20a pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zwrócił się do przedsiębiorcy, u którego przeprowadzona została kontrola inspektorów reprezentujących Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, tj. (dystrybutor), z prośbą o informację, czy ma kontakt ze stroną postępowania, czy nadal posiada gumy kopiające w ofercie handlowej oraz czy od dnia 2 czerwca 2010 r. (data zakupu gum kopiających zgodnie z fakturą VAT nr F 0680/2010) dokonała kolejnego nabycia tych produktów od przedsiębiorcy będącego stroną postępowania.

W piśmie z dnia 29 października 2010 r. Departament Polityki Celnej Ministerstwa Finansów poinformował Prezesa UOKiK, że według danych zawartych w systemie informatycznym Służby Celnej strona postępowania nie dokonywała odpraw celnych w okresie od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 25 października 2010 r. Pismo skierowane do kontrolowanego przedsiębiorcy nie zostało podjęte przez adresata. Z kolei pismem z dnia 14 listopada 2010 r. Komisariat II Policji w Bytomiu poinformował, że Przemysław Dudek przebywa pod wskazanym adresem i nadal jest tam zameldowany na pobyt stały.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorca Przemysław Dudek, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U. BARTEX – POL w Opolu wprowadził gumy kopiające na rynek i jest dystrybutorem w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zgodnie z którym za dystrybutora uznaje się przedsiębiorcę uczestniczącego w dowolnym etapie procesu dostarczania lub udostępniania produktu, którego działalność nie wpływa na właściwości produktu związane z jego bezpieczeństwem. W trakcie kontroli Inspekcji Handlowej inspektorom przedstawiono fakturę zakupu nr F 0680/2010 z dnia 2 czerwca 2010 r., z której wynikało, że gumy kopiające zostały dostarczone do kontrolowanego podmiotu przez przedsiębiorcę Przemysława Dudka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U. BARTEX – POL w Opolu. Zważywszy na fakt, że ze względu na brak kontaktu ze stroną postępowania, Prezes UOKiK nie dysponuje informacją, od kogo strona postępowania zakupiła gumy kopiające, ani kto jest przedsiębiorcą odpowiedzialnym za wprowadzenie tych produktów na polski rynek, brak jest podstaw do uznania strony postępowania za producenta w rozumieniu ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Gумы kopiające są oznaczone jako wyprodukowane w Chinach („Made in China”), jednakże strona postępowania nie figuruje w systemie informatycznym Służby Celnej jako importer tych produktów. Strona postępowania uczestniczyła natomiast w procesie dostarczania produktu i na tej podstawie należy uznać ją za dystrybutora w rozumieniu ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów dystrybutor zobowiązany jest działać z należytą starannością w celu zapewnienia bezpieczeństwa produktów, w szczególności przez niedostarczanie produktów, o których wie lub o których, zgodnie z posiadanymi informacjami i doświadczeniem zawodowym, powinien wiedzieć, że nie spełniają one wymagań bezpieczeństwa. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie

produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów nie jest produktem bezpiecznym.

Badania organoleptyczne przeprowadzone przez inspektorów reprezentujących Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej wykazały, że po chwyceniu palcami wystającego listka i próbie wyciągnięcia go z opakowania użytkownik jest rażony prądem elektrycznym. Wygląd opakowania ani listka gumy nie wskazuje jednak na rozrywkowy charakter produktu – produkt swoim wyglądem przypomina dostępne na rynku gumy do żucia, a nie zawiera jakichkolwiek informacji ani ostrzeżeń w języku polskim dotyczących jego rzeczywistego przeznaczenia. Na produkcie nie zamieszczono ponadto nazwy i adresu przedsiębiorcy odpowiedzialnego za wprowadzenie produktu na polski rynek, co również wpływa negatywnie na ocenę bezpieczeństwa gum kopiających. Zgodnie bowiem z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów oznakowanie stanowi jedno z kryteriów, jakie organ nadzoru bierze pod uwagę przy ocenie bezpieczeństwa produktu. Badania laboratoryjne produktu przeprowadzone przez Instytut Elektrotechniki Oddział w Gdańsku w oparciu o wymagania określone w rozdziale 8 „Ochrona przed dostępem do części czynnych” normy PN – EN 60335 – 1 : 2004 „Elektryczny sprzęt do użytku domowego i podobnego. Bezpieczeństwo użytkowania – Część I: Wymagania ogólne” wykazały, że parametry prądu emitowanego przez przedmiotowe produkty przekraczają wartości dopuszczalne według pkt 8.1.4 powyższej normy: w toku badań stwierdzono bowiem napięcie o wartości $939 \text{ V} \pm 2 \text{ V}$, podczas gdy zgodnie z wymaganiami normy PN – EN 60335 – 1 : 2004 napięcie nie powinno przekraczać wartości $42,4 \text{ V}$ dla prądu zmiennego. Ponadto, wartość dopuszczalna prądu w gumie kopiającej wyniosła $6,18 \pm 0,04 \text{ mA}$, a zgodnie z normą nie powinna przekraczać $0,7 \text{ mA}$. Pkt 8.1.4 normy PN – EN 60335 – 1 : 2004 przewiduje również, że dla napięć o maksymalnej wartości powyżej 450 V do wartości 15 kV wartości ładunku nie powinna przekraczać $45 \mu\text{C}$. Tymczasem wyliczona wartość ładunku w gumie kopiającej wynosi $9,184 \pm 0,04 \mu\text{C}$, a okres impulsu ładunkowego wynosi $6,453 \text{ ms}$, co oznacza, że wartość dopuszczalna zostanie przekroczona po czasie ok. 32 ms (protokół z przeprowadzonych badań z dnia 18 czerwca 2010 r.). Ponadto, wbrew wymaganiom określonym w pkt 8.1.1 i pkt 8.1.2 normy, istnieje możliwość dotknięcia części czynnych produktu podczas normalnego użytkowania.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK stwierdził, że gumy kopiające nie spełniają wymagań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów i w piśmie z dnia 22 września 2010 r. wyznaczył stronie postępowania termin na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Przedsiębiorca

Przemysław Dudek, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U. BARTEX – POL w Opolu nie przedstawił żadnych dowodów na to, że podjął działania mające na celu wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez gumy kopiające, ani dowodów potwierdzających, że te produkty spełniają wymagania dotyczące bezpieczeństwa.

Ze względu na zagrożenia stwarzane przez gumy kopiające niezbędne jest natychmiastowe zaprzestanie wprowadzania tych produktów na rynek. Produkty posiadane przez stronę postępowania należy zwrócić przedsiębiorcy, od którego je zakupiono i przekazać Prezesowi UOKiK dowód ich zwrotu w postaci faktury korygującej albo zniszczyć i przekazać Prezesowi UOKiK protokół likwidacji. Jednocześnie, biorąc pod uwagę fakt, że strona postępowania nie jest podmiotem, na który może zostać nałożony obowiązek wycofania produktu z rynku, a rodzaj zagrożenia stwarzanego przez gumy kopiające nie może zostać wyeliminowany poprzez podjęcie działań naprawczych, przy jednoczesnym braku informacji dotyczących ilości niebezpiecznych produktów, które zostały wprowadzone na rynek oraz o tym, czy te produkty znajdują się jeszcze na rynku, w opinii Prezesa UOKiK zasadne jest ostrzeżenie konsumentów o zagrożeniu stwarzanym przez produkty będące przedmiotem niniejszego postępowania oraz przekazanie dowodów tych działań.

Zastosowane przez Prezesa UOKiK środki określone w art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b oraz pkt 2 lit. c ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów są adekwatne do zagrożenia stwarzanego przez powyższe produkty.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja, zgodnie z art. 25 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, stanowi podstawę wpisu do prowadzonego przez Prezesa UOKiK rejestru produktów niebezpiecznych. Zgodnie z § 4 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestru produktów niebezpiecznych (Dz. U. z 2004 r., Nr 87, poz. 814), w przypadku decyzji, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności, Prezes UOKiK dokonuje wpisu do rejestru z urzędu po otrzymaniu potwierdzenia doręczenia stronie tej decyzji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 oraz art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów od niniejszej decyzji stronom nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymuje:

Przemysław Dudek
(adres prywatny)